

LJUNGBY
KOMMUN

T J Ä N S T E S K R I V E L S E

2018-09-11

Dnr BU2017/0544.623

Barn- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningskontoret

Else-Marie Vigren

0372-78 94 13

else-marie.vigren@ljungby.se

Barn- och utbildningsnämnden

Medborgarförslag utredning

Ett medborgarförslag har inkommit till Barn och utbildningsnämnden för slutligt beslut från Kommunfullmäktige, Dnr Ks2017/0385.623.

Sammanfattning av medborgarförslaget:

Skolskjutsberättigade elever kan ges möjlighet att åka med en senare skolskjutsavgång än den anvisade, under förutsättning att plats finns i befintliga fordon och att inga merkostnader uppstår för kommunen.

De yngre skolbarnen slutar oftast tidigare på dagen men kan inte åka hem med anvisad skolskjuts då de flesta föräldrar arbetar. Om det finns platser på den senare skolskjutsen borde de yngre barnen kunna åka med.

Förslaget motiveras med att

- det är säkrare att åka buss än bil
- kommunen skulle effektivisera befintliga transporter
- barnen skulle undvika orimligt långa fritidsdagar
- mindre miljöpåverkan av utsläpp
- föräldrarna skulle spara tid och slippa köra till fritids

Elevers rätt till kostnadsfri skolskjuts

Enligt skollagen SFS 2010:800 10 kap 32 § har elever i grundskolan, grundsärskolan och gymnasiesärskolan med offentlig huvudman rätt till skolskjuts om de bedöms uppfylla kraven för färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet.

Kommunen är inte skyldig att anordna skolskjuts för elever i förskolan, pedagogisk omsorg, allmän förskola, förskoleklass (obligatorisk från och med läsår 18/19 skollagen SFS 2010:800 9 kap 15b §) fritidshem, gymnasieskolan, sameskolan eller specialskolan.

POSTADRESS
341 83 LJUNGBY

BESÖKSADRESS
Olofsgatan 9, Ljungby

TELEFON
0372-78 90 00 vx

ORG NR
212000-0670

E-POST
barn.och.utbildningsnamnden@ljungby.se

WEBBPLATS
www.ljungby.se

BANKGIRO
156-0879

Verksamhetsplan och regler för skolskjuts i förskoleklass, grundskolan, grundsärskola och gymnasiesärskola

I verksamhetsplanen för skolskjuts, Barn- och utbildningsnämnden 2017-05-18 Dnr BU2016/0124.623 sid 5 är fastställt, att grundskoleelev med plats på fritidshem har rätt till skolskjuts **när de inte vistas på fritidshem** före eller efter skoldagen enligt skolans ramschema - under förutsättning att de i övrigt har rätt till skolskjuts.

I verksamhetsplanen sid 8, är målsättningen för väntetider satt till max 30 minuter/dag för åk FK0 och max 60 minuter/dag för åk 1-9.

Likställighetsprincipen

Enligt kommunallagen SFS 2017:725 2 kap. 3§ ska kommunen behandla sina medborgare lika om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Denna bestämmelse måste finnas som grund när kommunen utarbetar och tillämpar sina riktlinjer för skolskjutsen.

Analys

Kommunens uppdrag är att anordna skolskjuts till och från skolan i anslutning till fastställt ramschema.

Transportansvaret övergår till vårdnadshavaren när elev är inskriven och vistas på fritidshem. Det är rimligt att anta att det ligger i vårdnadshavarens intresse att möta fritidspersonalen för kommunikation om dagen samt att inte lägga ansvaret på ett äldre syskon.

Väntetiden mellan den tidiga och sena skolskjutsen är generellt ca 1,5-2 timmar och överstiger med stor marginal fastställda regler.

Likställighetsprincipen skulle åsidosättas om vi gör undantag och beviljar skolskjuts från fritidshem till bostad utan lagstöd, t ex

- endast skolskjutsberättigade (jfr tätorten)
- endast elev med äldre syskon (jfr inga syskon)
- endast från fritidshem (jfr korttidshem)
- endast elev som bor utmed befintlig tur (jfr enskilt läge)

- endast från fritidsvistelse (jfr annan fritidsverksamhet)
- endast från fritidshem (jfr till fritidshem)
- endast skolturer där det finns plats (jfr fullsatta skolturer)

Ur ansvars- och säkerhetsperspektiv vid en skolskjutsolycka eller incident, är det viktigt att inga ytterligare elever än skolskjutsberättigade enligt upprättat dokument finns ombord på fordonet.

Ett system där skolpersonal/chaufför/entreprenör/vårdnadshavare själva fattar beslut om vilka barn som kan åka med i skolskjutsen är inte rättssäkert.

Resurser skulle behöva tas från verksamheten för nya rutiner av

- handläggning av ansökningar läsårsvis
- uppdateringar av skolskjutsturer
- upprätthållande och kontroll av fritidsscheman utöver de idag hämtningsscheman som hanteras av skola (hem tidigt/hem sent/växelvis boende, 6-veckors rullande schema, hämtas av annan etc.)

Konsekvensen av ett beslut med icke saklig grund eller lagstöd kan bli att kommunen förlorar kontrollen. Kommunen är också skyldig att agera med ekonomiskt ansvar.

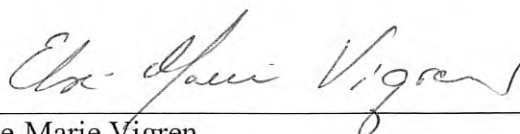
Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämnden att avslå medborgarförslaget.

Underlag

- Kommunfullmäktige sammanträdesprotokoll 2017-12-18
- Medborgarförslag Dnr Ks2017/0385.623

Nils-Göran Jonasson
Barn- och utbildningschef

Else-Marie Vigren
Skolskjutshandläggare

Kommunfullmäktige

Kf § 142

Inlämnande av medborgarförslag

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att överlämna:

medborgarförslag nr 1 till kommunstyrelsen för slutligt beslut,
medborgarförslag nr 2 och 3 till tekniska nämnden för slutligt beslut och
medborgarförslag nr 4 till barn-och utbildningsnämnden för slutligt beslut.

Sammanfattning av ärendet

1. En medborgare föreslår att ungdomarna i kommunen får gratis busskort som gäller dygnet runt, med motiveringen att det skulle minska miljöpåverkan och underlätta för stressade föräldrar som måste skjutsa sina barn till aktiviteter. Framför allt för de som bor utanför tätorten.
2. En medborgare värnar om säkerheten för de unga som deltar i kulturskolans aktiviteter och föreslår att kommunen stänger av Skånegatan från Kungsgatan till Villagatan för trafik, så att de oskyddade gångtrafikanterna och cyklisterna får en säker yta att röra sig på. På så vis skulle även besökare till Grand och Pingstkyrkan kunna röra sig på ett mer trafiksäkert område.
3. Ordna bra belysning utanför Ryssby simhall och skolan, föreslår en medborgare. Det skulle minska risken att personer blir påkörda och förhindrar inbrott.
4. Ge skolskjutsberättigade elever möjligheten att åka med senare skolskjutsar, så att de slipper åka hem ensamma till ett tomt hus, föreslår en medborgare. De yngsta skolbarnen slutar oftast tidigare och vill få möjligheten att vänta på sina äldre syskon i skolan, så att de kan åka hem tillsammans.

Justerandes sign

EM
GA / * MR

Ank 2017 -11- 30

KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNINGEN

Dnr Ks 2017/0385.623

BU2017/0544.623

Medborgarförslag – Ljungby kommun

Mitt förslag: Skolskjutsberättigade elever kan ges möjlighet att åka med en senare skol-

skjutsavgång än den anvisade, under förutsättning att plats finns i befintliga for-
don och att inga merkostnader uppstår för kommunen.

Motivering: Barn i åldrarna sex till åtta år, slutar oftast skoldagen vid tolv-tiden och de som har rätt till skolskjuts kan då åka buss hem. Men för de flesta barn i den åldern är det inte möjligt eftersom föräldrarna arbetar vid den tiden och det är tomt hemma. I många fall går en senare skolbusstur på eftermiddagen från samma skola som stannar på samma hållplats. Det kan till exempel vara ett äldre syskon som åker skolbuss. Om det finns platser över på bussen, borde yngre barn kunna åka med den senare skolskjutsen.

I dagsläget kan det fungera såhär. Föräldern hämtar sitt barn i personbil och kör sedan hela vägen hem bakom skolbussen, trots att bussen har tomma platser. Eller om föräldern slutar vid vanlig arbetstid kanske ett barn måste stanna kvar på fritids ända till 17.30 när föräldern kan hämta, trots att barnet kunde åkt hem tillsammans med ett äldre syskon långt tidigare, i en buss med platser över.

Vi kan tillsammans vinna flera saker med förslaget:

- Säkerhet. Det är väsentligen säkrare att åka buss än att åka bil. (Statistik om bussbranschen 2016). Mindre trafik runt skolmiljön.
- Smart. Kommunen använder befintliga transporter effektivare.
- Flexiblare. I vissa fall undvika orimligt långa fritidsdagar för barnen.
- Miljö. Färre transporter ger lägre utsläpp. Bussen har lägre utsläpp per person.
- Tidsbesparing. Föräldern slipper köra samma sträcka som skolbussen, om den har plats över.

Flera andra kommuner har redan liknande praxis (Växjö, Nässjö, Trollhättan). Trollhättan var vänliga att skicka en utredning som är gjord av sin Utbildningsförvaltning 2015. Där har man undersökt praxis i andra kommuner och gjort en längre analys. Jag bilägger utredningen då den kan vara till hjälp. Bilaga: Tjänsteskrivelse 2015.

Johannes Vilå
den 28 november 2017

Handläggning Dan Petersson, ekonomichef
Magnus Sundin, planerare/utv
Direkttelefon 0520-49 72 84, 49 72 51
Epost magnus.sundin @trollhattan.se
Datum 2015-05-19
Diariernr UN 2013/00985

Utbildningsnämnden

Skolskjutsbestämmelser och skolskjutsverksamhet - Förslag om tillägg i Utbildningsnämndens skolskjutsbestämmelser

Sammanfattning

Vårdnadshavare har till Utbildningsförvaltningen inkommit med begäran om att yngre syskon åker med en senare skolskjutstur än den anvisade hem tillsammans med sina äldre syskon, för att underlätta familjesituation och förkorta vistelsetiden på fritids.

Utbildningsförvaltningen har vid utredning av inkommen begäran kunnat konstatera att en ändring av skolskjutsens utförande i den här typen av situationer skulle kunna göras, utan att merkostnader uppstår. Då detta dock skulle innebära ett avsteg från Utbildningsnämndens skolskjutsbestämmelser (UN § 125/2012) och lagstiftarens definition av begreppet skolskjuts, krävs att Utbildningsnämnden fattar beslut om att denna möjlighet ska kunna erbjudas utifrån likställighetsprincipen.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar godkänna förslaget om tilläggstext i befintliga skolskjutsbestämmelser enligt Utbildningsförvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse: Förslag om tillägg i Utbildningsnämndens skolskjutsbestämmelser

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

En familj med tre skolskjutsberättigade barn, som har sin skolgång vid Upphärads skola, har begärt att det yngsta barnet, som slutar sin skoldag först, ska kunna få möjlighet att åka med de äldre syskonens anvisade skolskjuts hem. Detta skulle annars få till konsekvens, då det yngsta barnet inte kan vara hemma ensam, att barnet behöver vara på fritids tills vårdnadshavarnas arbetsdag är slut, vilket skulle innebära en vistelsetid på fritids fram till kl. 18-18.30 för berörd elev. Som ytterligare skäl för ett sådant utförande anger vårdnadshavarna att inga merkostnader uppstår genom att låta syskonen åka

Utbildningsförvaltningen

tillsammans i befintlig hemtur, så länge det finns plats, snarare en besparing, då det yngsta syskonet inte nyttjar sin plats i sin anvisade skolskjutstur.

Skäl för skolskjutsens utförande

Rätten till skolskjuts regleras i 10 kap. 32§ skollagen. Skolskjuts, som är en lagstadgad rättighet för eleven utifrån denna paragraf och som följer av skolplikten, anordnas med hänsyn till elevens start- och sluttid enligt fastställt skolschema. Tillåten väntetid före och efter elevens skoldag är reglerad i Utbildningsnämndens skolskjutsbestämmelser (UN§125/2012). De dagar en elev är inskriven i fritidsverksamheten övergår transportansvaret till vårdnadshavaren, då fritidsverksamheten inte lyder under skolplikten.

I aktuellt ärende slutar den yngre elevens skoldag kl. 11.00 måndag-fredag enligt fastställt schema. Att invänta de äldre syskonens skolskjuts, som är anpassad efter deras sluttider, skulle innebära en väntetid för aktuell elev om 2 timmar och 50 minuter varje dag.

Omfattningen överskrider dels med stor marginal fastställda regler om väntetid, dels att en inskrivning på fritidshemmet är nödvändig, vilket upphäver rätten till skolskjuts.

Utbildningsförvaltningen ser att möjligheten att gå vårdnadshavare till mötes i denna typ av situation, exempelvis att syskon ska kunna åka tillsammans men också i samband med regelbundna fritidsaktiviteter på skolan efter skoldagens slut såsom musiklektioner och extra läxläsning, borde kunna finnas under reglerade former, så länge ingen merkostnad uppstår för kommunen.

Analys

Mot denna bakgrund har skolskjutsreglementen i ca 50 kommuner gått igenom med fokus på att erbjuda denna möjlighet. Urvalet har varit kommuner med invånarantal mellan ca 25-60 000 invånare. En analys visar att en absolut majoritet trycker på att skolskjuts inte beviljas till och från fritidshem. Samtidigt beviljar ca 25 % av kommunerna medåkning för icke skolskjutsberättigade elever som bor långsmed befintliga linjesträckningar i mån av plats och om det inte medför extrakostnader. Personlig kontakt avseende erfarenheterna av att tillhandahålla denna möjlighet har tagits med Trelleborgs, Alingsås, Hässleholms och Mariestads kommun. Några direkta nackdelar med att erbjuda denna möjlighet kan ingen av de kontaktade kommunerna peka på, snarare fördelar i form av bättre service för berörda familjer. Flera av de kontaktade kommunerna låter dock föräldrarna själva avgöra huruvida elever kan åka med eller inte vilket gör att det, i det fall det inte finns tydliga rutiner, kan vara svårt att ha en bra överblick av hur detta fungerar rent praktiskt.

Utbildningsförvaltningen gör tolkningen att steget inte är långt att elever på fritidshem bör kunna åka en senare avgång under samma premisser, då även denna kategori elever borde ingå i begreppet icke skolskjutsberättigade elever. Utbildningsförvaltningen konstaterar att det inte finns någon motstridighet i lagens mening att detta inte ska kunna förekomma (jämför Rås årsbok 1995

ref.12) så länge fornerna är reglerade och lika för alla. Personlig kontakt i detta avseende har tagits med Växjö och Nässjö kommun. Båda dessa kommuner bekräftar att även elever med vistelsetid på fritids efter skoldagens slut kan utnyttja samma möjlighet som övriga icke skolskjutsberättigade elever, avseende medåkning i en senare skolskjutstur, så länge elevens avstigningsplats är belägen inom befintlig linjesträckning.

Bedömningsgrunder

Utifrån ovanstående analys av hur andra kommuner gör och med beaktning av rådande lagstiftning på området samt hur Utbildningsförvaltningens skolskjutsorganisation är uppbyggd, anser Utbildningsförvaltningen att följande kriterier ska råda för de av grundskolans elever, som önskar återropa denna möjlighet:

- Eleven ska i utgångsläget vara skolskjutsberättigad enligt Utbildningsnämndens skolskjutsbestämmelser (UN § 125/2012).
- Upplägget ska vara långsiktigt i form av ett fast arrangemang.
- Plats ska finnas på fordonet.
- Befintlig linjesträckning och på turen befintliga hållplatser ska bibehållas.
- Beslut i varje enskilt ärende kan bli aktuellt först när verksamheten för läsåret har satt sig och det därmed finns ett beslutsunderlag att utgå ifrån. Detta innebär att denna möjlighet kan återropas från mitten/slutet av september och framåt respektive läsår.
- Ärendena behandlas i den ordning ansökningarna inkommer.

Då denna möjlighet bör finnas för alla skolskjutsberättigade elever utifrån likställighetsprincipen, föranleder detta att Utbildningsnämnden fattar beslut om tillägg i befintliga skolskjutsbestämmelser enligt följande förslag:

Skolskjutsberättigade elever kan ges möjlighet att åka med en senare skolskjutsavgång än den anvisade, under förutsättning att plats finns i befintliga fordon och att inga merkostnader uppstår för kommunen. Bedömningen görs utifrån befintlig organisation och Utbildningsförvaltningen har tolkningsföreträde vid en sådan bedömning. Om befintliga turer vid behov revideras på ett sådant sätt att plats inte längre kan beredas, kan platsen komma att sägas upp och rätten till skolskjuts återgå till att endast omfatta de för eleven anvisade turerna utifrån schema.

Ulf Halvorsen
Tf förvaltningschef

Dan Petersson
Ekonomichef